

Bevisupptagning genom videokonferens - Rumänien

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- 1 Kan bevis tas upp via videokonferens antingen med deltagande av en domstol i den ansökande medlemsstaten eller direkt av en domstol i den medlemsstaten?? Vilka nationella förfaranden eller lagar gäller i så fall?
- 2 Finns det några begränsningar för vilka personer som kan höras via videokonferens – är det exempelvis bara vittnen eller kan andra, t.ex. sakkunniga eller parter, också höras på detta sätt?
- 3 Vilka begränsningar, om några, gäller för den typ av bevis som kan tas upp via videokonferens?
- 4 Finns det några begränsningar för var personen i fråga ska höras via videokonferens – dvs. måste det vara i en domstol?
- 5 Är det tillåtet att spela in höranden via videokonferens och finns det i så fall utrustning för detta?
- 6 På vilket språk ska hörandet hållas a) när framställningar görs enligt artiklarna 10–12, och b) vid direkt bevisupptagning enligt artikel 17?
- 7 Vem ansvarar för att vid behov tillhandahålla tolkar vid båda typerna av hörande, och var ska de finnas?
- 8 Vilket förfarande gäller för anordnandet av hörandet och meddelande av tid och plats till den person som ska höras? Hur lång tid ska medges när datumet för hörandet bestäms för att ge personen i fråga tillräcklig framförhållning?
- 9 Vilka är kostnaderna vid användning av videokonferens och hur ska de betalas?
- 10 Vilka bestämmelser, om några, gäller för att säkra att den person som ska höras direkt av den ansökande domstolen har informerats om att bevisupptagningen ska ske på frivillig grund?
- 11 Vad finns det för förfarande för att kontrollera identiteten på den person som ska höras?
- 12 Vilka bestämmelser gäller för avläggande av ed, och vilka uppgifter behövs från den ansökande domstolen när en ed krävs vid direkt bevisupptagning enligt artikel 17?
- 13 Vilka åtgärder har vidtagits för att se till att det finns en kontaktperson på platsen för videokonferensen för samordning med den ansökande domstolen och en person som på dagen för hörandet finns tillgänglig för att sköta videokonferensutrustningen och hantera eventuella tekniska problem?
- 14 Vilka ytterligare uppgifter, om några, krävs från den ansökande domstolen?

1 Kan bevis tas upp via videokonferens antingen med deltagande av en domstol i den ansökande medlemsstaten eller direkt av en domstol i den medlemsstaten?? Vilka nationella förfaranden eller lagar gäller i så fall?

Ja. I detta fall är lag nr 189/2003 om internationell rättshjälp på privaträttens område tillämplig, särskilt artikel 25.1 och 25.3 och artikel 35.3.

Den rumänska domstolen som avses kan överväga att använda ett särskilt förfarande, på begäran av den ansökande domstolen, under förutsättning att detta inte strider mot rumänsk lagstiftning. Den rumänska domstolen informerar den ansökande domstolen om datum och plats för hörandet och den kan låta utländska domare medverka. Justitieministeriet ansvarar (artikel 3.3 i rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001) för beslut om ansökningar enligt artikel 17 i samma förordning.

Videokonferensen bör äga rum i närvaro av domaren från den distriktsdomstol inom vars domkrets bevisupptagningen sker, vid behov med tolkning. Han/hon måste kontrollera identiteten hos den person som ska höras och måste säkerställa att de grundläggande rättsprinciperna i den rumänska lagstiftningen efterlevs.

2 Finns det några begränsningar för vilka personer som kan höras via videokonferens – är det exempelvis bara vittnen eller kan andra, t.ex. sakkunniga eller parter, också höras på detta sätt?

Nej, vittnen och andra berörda personer får höras (artikel 17 i lag nr 189/2003 om internationell rättshjälp på privaträttens område).

Enligt artikel 26.2 i lag nr 189/2003 om internationell rättshjälp på privaträttens område kan dock en ansökan avslås om den person som ska höras inte kan vittna på grund av vissa förbud i rumänsk lagstiftning eller om de dokument som ska överföras eller granskas inte får lämnas vidare.

Enligt artiklarna 315, 316 och 317 i den nya civilprocesslagen kan följande personer dessutom inte vittna: släktingar och ingifta släktingar till och med tredje led, makar, före detta makar, fästmän/fästmör eller sambor, personer som har en fientlig relation till eller har ett särskilt intresse när det gäller en av parterna, personer som förklarats sakna rättskapacitet och personer som har dömts för mened. Parterna kan dock, antingen uttryckligen eller underförstått, komma överens om att följande personer också kan vittna: släktingar och ingifta släktingar till och med tredje led, makar, före detta makar, fästmän/fästmör eller sambor, personer som har en fientlig relation till eller har ett särskilt intresse när det gäller en av parterna.

I domstolsärenden avseende föräldraskap, skilsmässa och andra familjeförhållanden kan släktingar och ingifta släktingar till och med tredje led också höras, med undantag för avkomlingar.

Följande personer är inte skyldiga att vittna:

1. Präster, läkare, farmaceuter, advokater, notarier, exekutionstjänstemän, medlare, barnmorskor och sjuksköterskor och andra yrkesverksamma som enligt lag är bundna av sekretess eller tystnadsplikt avseende de uppgifter som de har fått kännedom om i arbetet eller vid utövandet av sin yrkesmässiga verksamhet, även efter det att de har upphört med sin verksamhet.
2. Domare, åklagare och offentliga tjänstemän, även efter det att deras tjänsteutövning har upphört, avseende hemliga omständigheter som de har fått kännedom om under sin ämbetsperiod.
3. Personer som genom sina svar sannolikt kan utsätta sig själva, sina släktingar eller ingifta släktingar till och med tredje led eller sina makar, före detta makar, fästmän/fästmör eller sambor för straffrättsliga påföljder eller allmänhetens förakt. Dessa personer, med undantag för präster, kan dock vittna om de befrias från sekretess eller tystnadsplikt av den part som berörs av hemligheten, såvida inte något annat föreskrivs i lagen. Domare, åklagare och offentliga tjänstemän kan också vittna om den myndighet eller institution för vilken de arbetar eller har arbetat, där så är tillämpligt, godkänner det.

3 Vilka begränsningar, om några, gäller för den typ av bevis som kan tas upp via videokonferens?

Nej, det finns inga begränsningar. I enlighet med artikel 17 i lag nr 189/2003 om internationell rättshjälp på privaträttens område möjliggör förfarandet för framställning om rättslig hjälp att vittnen och andra inblandade personer kan höras, att dokument kan erhållas, att expertutlåtanden kan utarbetas och att en undersökning kan utföras eller att andra nödvändiga handlingar eller uppgifter för att nå en lösning i det särskilda ärendet kan erhållas.

4 Finns det några begränsningar för var personen i fråga ska höras via videokonferens – dvs. måste det vara i en domstol?

Nej, det finns inga begränsningar. Enligt artiklarna 16, 261.1 och 314 i den nya civilprocesslagen ska bevis likväl inhämtas av den domstol som prövar målet. Om bevis av objektiva skäl endast kan tas upp utanför den kommun där domstolen har sitt säte får bevis tas upp genom förfarandet för framställning om rättslig hjälp av en domstol på samma nivå eller till och med en lägre domstol om det inte finns någon domstol på samma nivå i kommunen i fråga. Den domstol som anlitas enligt förfarandet för framställning om rättslig hjälp tar upp bevis i parternas närvaro, eller i deras frånvaro, om de har kallats enligt lag, och har samma skyldigheter som den domstol som hänskjutit frågan, när det gäller det förfarande som ska följas. Samtidigt kan ett vittne som, på grund av sjukdom eller annat allvarligt hinder, inte kan inställa sig inför domstolen höras på den plats där han/hon befinner sig, beroende på parternas kallelseförfaranden.

5 Är det tillåtet att spela in höranden via videokonferens och finns det i så fall utrustning för detta?

Ja, detta är tillåtet enligt artikel 13 i den på nytt offentliggjorda lag nr 304/2004 om rättssystemets uppbyggnad.

6 På vilket språk ska hörandet hållas a) när framställningar görs enligt artiklarna 10–12, och b) vid direkt bevisupptagning enligt artikel 17?

a) På rumänska.

b) På rumänska, eftersom den rumänska anmodade domstolen ska utarbeta en förhørsrapport som innefattar datum och plats för hörandet, identiteten hos den person som hörs, information om avläggande av ed, de tekniska villkoren för hörande osv.

7 Vem ansvarar för att vid behov tillhandahålla tolkar vid båda typerna av hörande, och var ska de finnas?

Den ansökande domstolen ansvarar för tolkning i enlighet med artikel 27 i lag nr 189/2003 om internationell rättshjälp på privaträttens område. Den rumänska anmodade domstolen kan, i tillämpliga fall, underlätta tillgången till tolk från Rumänien genom att lämna en förteckning över tolkar till den ansökande domstolen.

8 Vilket förfarande gäller för anordnandet av hörandet och meddelande av tid och plats till den person som ska höras? Hur lång tid ska medges när datumet för hörandet bestäms för att ge personen i fråga tillräcklig framförhållning?

Minst en månad och högst tre månader.

I detta fall är lag nr 189/2003 om internationell rättshjälp på privaträttens område tillämplig, särskilt artikel 25.3. Den rumänska domstolen informerar den ansökande rättsliga myndigheten om datum och plats för hörandet. I enlighet med artikel 261.4 i den nya civilprocesslagen tar den anmodade domstolen upp bevis i parternas närvaro, eller i deras frånvaro, om de har kallats i enlighet med lagen, och har samma skyldigheter som den ansökande domstolen vad gäller det förfarande som ska följas.

Eftersom det finns två förfaranden i förhållande till utländska organ (kommunikation under bevisupptagningen) anser vi dock att tidsfristen i praktiken bör vara minst en månad och högst tre månader i enlighet med de gällande bestämmelserna om

– fullgörande av en framställning om delgivning (i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (delgivning av handlingar) och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1348/2000). Tidsfristen bör närmare bestämt inbegripa minst den enmånadsperiod som krävs för att faktiskt fullgöra framställningen om delgivning genom posttjänster med mottagningsbevis,

– den ansökande domstolens skyldighet att uppfylla den anmodade domstolens begäran om ytterligare information eller utbetalning av förskott/depositionsavgift etc., i enlighet med rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur.

Skälen skulle avse den tid som avsatts för eventuella översättningar av skriftväxling med den ansökande domstolen eller vittnet och den tid som avsatts för postande utomlands, den höga arbetsbelastningen och inte minst tidsplanen för videokonferenser.

9 Vilka är kostnaderna vid användning av videokonferens och hur ska de betalas?

Kostnaderna kan inte uppskattas eftersom de varierar beroende på tidpunkt och land. De bör betalas via bankgiro till appellationsdomstolen, som är det sekundära ansvariga organet, eller till distriktsdomstolen, som är det tredje ansvariga organet. Den utländska ansökande domstolen ska ersätta den rumänska anmodade domstolen för kostnaderna för en videoupkoppling, för att upprätta videoupkoppling i den ansökande medlemsstaten, arvode till tolkar och ersättning till vittnen och sakkunniga, inklusive för kostnader för resa till den anmodade medlemsstaten.

10 Vilka bestämmelser, om några, gäller för att säkra att den person som ska höras direkt av den ansökande domstolen har informerats om att bevisupptagningen ska ske på frivillig grund?

Den person som ska höras bör kallas även i enlighet med bestämmelserna i Rumäniens nya civilprocesslag. Denna person bör informeras om att hörandet kommer att ske på frivillig grund i kallelsen från den rumänska anmodade domstolen, i beslutet att godkänna bevisupptagning av den ansökande domstolen eller i någon annan handling.

Enligt artikel 261.4 i den nya civilprocesslagen tar den anmodade domstolen upp bevis i parternas närvaro, eller i deras frånvaro, om de har kallats i enlighet med lagen, och har samma skyldigheter som den ansökande domstolen vad gäller det förfarande som ska följas.

11 Vad finns det för förfarande för att kontrollera identiteten på den person som ska höras?

I enlighet med artikel 318 i den nya civilprocesslagen uppmanar ordföranden innan förhöret påbörjas vittnen att uppge namn, yrke, hemvist och ålder samt om de är släktingar eller en ingifta släktingar till någon av parterna och i vilket led samt om de är anställda av en av parterna. Därefter gör ordföranden vittnena uppmärksamma på skyldigheten att avlägga ed och edens innebörd.

12 Vilka bestämmelser gäller för avläggande av ed, och vilka uppgifter behövs från den ansökande domstolen när en ed krävs vid direkt bevisupptagning enligt artikel 17?

Enligt artiklarna 319 och 320 i Rumäniens nya civilprocesslag, avlägger vittnet följande ed före förhöret: "Jag lovar och försäkrar att jag ska säga sanningen och att inte undanhålla något. Så hjälpe mig Gud!"

När eden avläggs ska vittnet lägga sin hand på ett kors eller på bibeln. Den gud som åkallas i eden ändras enligt vittnets religiösa tro. Ovannämnda bestämmelser gäller inte för vittnen som inte är kristna.

Ett vittne som inte bekänner sig till någon tro ska avlägga följande ed: "Jag lovar och försäkrar på heder och samvete att jag ska säga sanningen och att inte undanhålla något."

Vittnen som av samvets skull eller religiösa skäl inte avlägger ed ska yttra följande ord inför domstolen: "Jag förbinder mig att säga sanningen och att inte undanhålla något."

Läs- och skrivkunniga stumma och dövstumma personer avlägger eden genom att transkribera texten och genom att underteckna den, hörselskadade personer yttrar eden och personer som inte är läs- och skrivkunniga avlägger eden genom tecken med hjälp av en tolk.

Efter edsavläggelsen gör ordföranden vittnet uppmärksamt på det faktum att han eller hon gör sig skyldig till mened om han eller hon inte säger sanningen.

Allt detta antecknas i den skriftliga rapporten.

Barn som inte har fyllt fjorton år och som vid tidpunkten för hörandet saknar förmåga att fatta beslut kan höras utan ed och utan att förbjudas att göra detta, men domstolen ska göra dem uppmärksamma på att de bör säga sanningen och beakta deras särskilda ställning vid bedömningen av deras vittnesmål.

13 Vilka åtgärder har vidtagits för att se till att det finns en kontaktperson på platsen för videokonferensen för samordning med den ansökande domstolen och en person som på dagen för hörandet finns tillgänglig för att sköta videokonferensutrustningen och hantera eventuella tekniska problem?

Kontaktpersonerna kan vara it-specialister från appellationsdomstolar, domstolstjänstemannen eller domaren. Omkring 144 av de 244 domstolarna har videokonferensutrustning. Var och en av dessa 144 domstolar har 2 videokonferensutrustningar.

14 Vilka ytterligare uppgifter, om några, krävs från den ansökande domstolen?

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 01/06/2017